

خواص گیاه دارویی سیاهدانه و اثر تنش خشکی بر روی صفات زراعی آن

که سید

۲۲۰۷۴۴۴

www.ketab.ir

نویسندگان:

مهندس عزیز حیاتی
دکتر محمدمهدی رحیمی
دکتر سید ماشاله حسینی

سرسناسه	: حیاتی، عزیز، ۱۳۵۳-
عنوان و نام پدیدآور	: خواص گیاه دارویی سیاه‌دانه و اثر تنش خشکی بر روی صفات زراعی آن / نویسندگان عزیز حیاتی، محمدمهدی رحیمی، سیدماشاله حسینی.
مشخصات نشر	: یاسوج: انتشارات رزبار؛ بوشهر: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری استان بوشهر، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۶۶ ص: جدول، نمودار.
شابک	: 978-622-97670-4-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۵۹]-۶۶.
موضوع	: سیاهدانه -- خواص درمانی
موضوع	: Nigella -- Therapeutic use
موضوع	: سیاهدانه -- ایران -- تحمل خشکسالی
موضوع	: Nigella -- Iran -- Drought tolerance
شناسه افزوده	: رحیمی، محمدمهدی، ۱۳۵۱-
شناسه افزوده	: حسینی، سیدماشاله، ۱۳۴۸-
شناسه افزوده	: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری (بوشهر)
رده بندی کنگره	: ۱۶۵RS
رده بندی دیویی	: ۳۲/۶۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۴۴۵۱۳۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

ناشر: انتشارات رزبار با همکاری حوزه هنری استان بوشهر
 یاسوج- خیابان ابن سینای ۳ پلاک ۳۲
 نشانی شیراز: کد پستی ۷۱۴۵۸۵۶۱۸۵
 تلفکس: ۰۹۱۷۳۰۴۰۴۵۱ - ۰۷۴-۳۲۲۲۲۲۰۲

خواص گیاه دارویی سیاه‌دانه و اثر تنش خشکی بر روی صفات زراعی آن

نویسندگان: مهندس عزیز حیاتی، دکتر محمدمهدی رحیمی و دکتر سید ماشاله حسینی

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۴۰۰ / شمارگان: ۵۰۰ نسخه
 تعداد صفحات: ۶۶ / شابک: ۷-۴-۹۷۶۷۰-۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸
 ویراستار: / طراحی جلد:
 صفحه‌آرا: اطلس دهقانی
 چاپ و صحافی: مهر / قیمت: تومان

Printed in the Islamic Republic of Iran-Shiraz

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	بیشگفتار
۹	فصل اول: مقدمه و کلیات
۹	گیاه‌شناسی و فنولوژی
۱۰	ارزش غذایی
۱۱	ترکیبات شیمیایی
۱۲	خواص دارویی سیاه‌دانه
۱۸	عوارض جانبی سیاه‌دانه
۲۱	مقدار مصرفی سیاه‌دانه
۲۱	پراکنش جغرافیایی
۲۱	استانداردهای بذری
۲۲	نیازهای اکولوژیک
۲۲	کاشت سیاه‌دانه
۲۳	نیاز کودی
۲۴	مراقبت و نگهداری
۲۴	نیاز آبی سیاه‌دانه
۲۵	بیماری‌ها و آفات سیاه‌دانه
۲۵	برداشت
۲۷	فصل دوم: بررسی اثر تنش خشکی بر تعدادی از گیاهان دارویی
۲۷	تنش خشکی
۲۹	اثرات تنش بر خصوصیات مورفوفیزیولوژیک و ترکیبات فنلی گیاهان

پیشگفتار

بدون شک بشر امروزی در مسیر تغییر ساختار فردی و اجتماعی خود از زندگی سنتی به صنعتی، دچار مشکلات فراوان شده و طی کردن این مسیر توانسته برای بشر خسارت‌های فراوانی را به جای بگذارد و علی‌رغم ارتقای آسایش، آرامش انسان‌ها را متأثر نماید. باید اذعان کرد در بین کشورهای دارای علم و فنون فراگیر زندگی سالم و تمدن دیرینه، ایران یکی از برجسته‌ترین تمدن‌های بشری را دارا می‌باشد که احترام به مدل زندگی سالم و استفاده از دانش طب در رشته‌های مختلف علوم وابسته به طب و بهره‌گیری از گیاهان دارویی و طب اخلاطی، نمونه کاملی از فرهنگ و تمدن بشری را در خود جای داده است. ایران رویشگاه اصلی بسیاری از گونه‌های گیاهان دارویی با ارزش است. این گونه‌ها در شرایط طبیعی و با بارندگی مختصر، مواد مؤثره نسبتاً بالایی تولید می‌کنند که با کشت اصولی آن‌ها، این میزان قابل افزایش است و از این رهگذر، تولید، تبدیل و مصرف داخلی و صادرات گیاهان دارویی را در پی دارد. در حال حاضر، گیاهان دارویی در دنیا هم از لحاظ کشت و تولید و هم از لحاظ فرآوری و محصولات نهایی، رشد بسیار سریعی دارد. مهم‌ترین عامل در ترغیب به سرمایه‌گذاری و توجه ویژه به صنعت گیاهان دارویی، گرایش عمومی مردم به استفاده از گیاهان دارویی است. تأکید بر زندگی سالم، افزایش سن جمعیت، رشد مصرف مکمل‌های غذایی به خصوص در مورد بانوان، افزایش گرایش‌ها به سوی پیشگیری قبل از درمان، افزایش نگرانی‌ها در خصوص اثرات جانبی داروهای شیمیایی و افزایش ترجیح برای مصرف داروهای گیاهی و در نهایت رشد محبوبیت چندمنظوره گیاهان، از جمله علت‌های افزایش گرایش به خرید و مصرف گیاهان دارویی است. لذا با عنایت به اینکه گیاهان دارویی کشور جز در موارد بسیار محدود، کاملاً به صورت سنتی

تولید می‌شوند و از استانداردهای جهانی در روش‌های جمع‌آوری، خشک کردن، نگهداری، حمل و نقل و بسته‌بندی، فرآوری و عرضه، فاصله بسیار دارد، الزم است یک حرکت ملی جهت انتقال دانش فنی در کلیه مراحل کاشت، داشت و برداشت، همچنین ورود و بومی‌سازی فناوری‌های الزم از مرحله کاشت تا مرحله فرآوری و بسته‌بندی اولیه انجام گیرد تا بتوان طبق استانداردهای جهانی سهمی را در بازارهای بین‌المللی کسب نمود. همین‌طور نیاز صنعت داروسازی برای به دست آوردن حداکثر مواد موثره گیاهان به حدی است که امکان به دست آوردن آن در طبیعت غیرممکن است در نتیجه باید این گیاهان در مزارع بزرگ کشت شوند تا جوابگوی صنعت داروسازی و به تبع آن جوابگوی نیاز افراد به داروهای گیاهی شوند. تولید گیاهان دارویی در زمینه‌های، کشت، عصاره‌گیری، اسانس‌گیری، بسته‌بندی و داروسازی اشتغال‌زا بوده و می‌تواند در جهت رفع بیکاری نقش ۴ موثری را ایفا کند. همچنین با توجه به مزایای زیادی که دارد می‌تواند بخش عمده‌ای از صادرات موثری را ایفا کند. همچنین با توجه به مزایای زیادی که دارد می‌تواند بخش عمده‌ای از صادرات غیرنفتی را تشکیل دهد و منبع بزرگی برای درآمد ارزی کشور باشد.